

КОМ

ВЕСТНИК "КОМ" - МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН НА ОБЩИНА БЕРКОВИЦА, ГОДИНА 75-ТА
понеделник, 01 юли 2019 г., БРОЙ 223(85). Разпространява се безплатно!

КМЕТЪТ НА ОБЩИНА БЕРКОВИЦА НАГРАДИ УЧАСТНИЦИТЕ В КОНКУРСА ЗА „НАЙ-ЧИСТ И ПРИВЕТЛИВ КВАРТАЛ ИЛИ ГРУПА БЛОКОВЕ В ГРАД БЕРКОВИЦА“ И „НАЙ-ЧИСТО И КРАСИВО МЕЖДУБЛОКОВО ПРОСТРАНСТВО В ГРАД БЕРКОВИЦА“

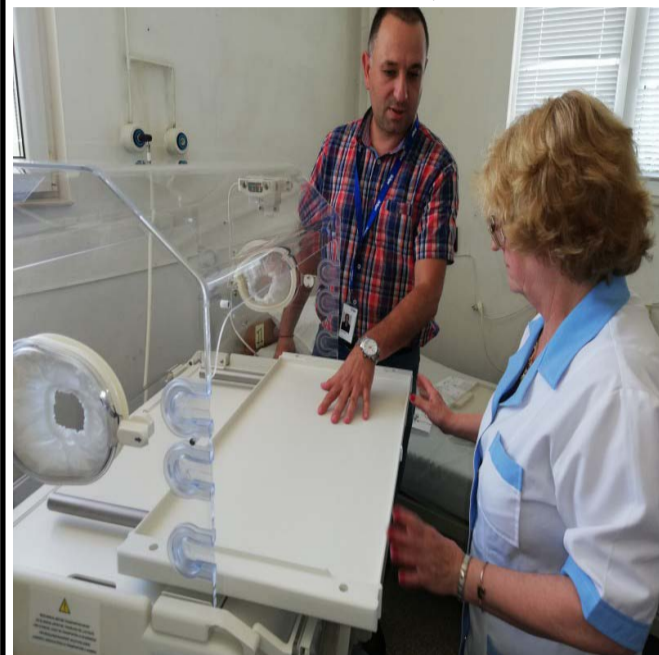
Кметът на Община Берковица инж. Милчо Доцов награди участниците в конкурса за „Най-чист и приветлив квартал или група блокове в град Берковица“ и „Най-чисто и красиво междублоково пространство в град Берковица“. В категорията „НАЙ-ЧИСТ И ПРИВЕТЛИВ КВАРТАЛ ИЛИ ГРУПА БЛОКОВЕ В ГРАД БЕРКОВИЦА“ комисията класира участниците в конкурса по следния начин: I място – градинка, намираща се между ул. „Опълченска“, ул. „Даме Груев“ и ул. „Щърковица“, поддържана от живущите на ул. „Опълченска“ № 22 и № 24 в гр. Берковица – 32,8 точки от максимални 42 точки. Живущите бяха наградени с грамота и парична награда в размер на 200 /двеста/ лева, както и ваучер в размер на 600 /шестстотин/ лева, тези средства ще бъдат използвани за облагородяване на квартала по преценка на техните представители и живущите. II място – ул. „Кочо Честименски“, кв. Стара планина, гр. Берковица – 30,6 точки от максимални 42 точки. Живущите получиха грамота и поощрителна награда (ваучер) в размер на 300 /двеста/ лева, която да послужи за облагородяване на района на ул. „Кочо Честименски“ по преценка на представителите и живущите на улицата. В категорията „НАЙ-ЧИСТО И КРАСИВО МЕЖДУБЛОКОВО ПРОСТРАНСТВО В ГРАД БЕРКОВИЦА“ комисията класира участниците в конкурса по следния начин: I място – междублоково пространство и поддържана цветна градина от живущите на бл. 17 на ул. „Сливница“ в гр. Берковица – 36 точки от максимални 36 точки. Живущите бяха наградени с грамота и парична награда в размер на 100 /сто/ лева, както и ваучер в размер на 400 /четирестотин/ лева, които ще послужат за облагородяване на междублоковото пространство по преценка на техните представители и живущите. Кметът инж. Милчо Доцов се обърна с благодарствени думи към всички, които се включиха в конкурса. Той отбеляза, че за първа година конкурса беше разширен и с участието на кварталите и междублоковите пространства в Берковица.

ПРОДЪЛЖАВА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ДНЕВЕН ЦЕНТЪР ЗА ДЕЦА С УВРЕЖДЕНИЯ

Продължават строително-ремонтните дейности по изпълнението на обект: „Преустройство, реконструкция и ремонт на съществуващи помещения за изграждане на Дневен център за деца с увреждания в сграда на детско заведение – V детска градина, ж.к. Изгрев – гр. Берковица“ по административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16RFOP001-5.001-0028-C01 и рег. №РД-02-37-159 от 13.12.2017 г., сключен между Община Берковица и МРРБ, Управляващ орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. – Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ по приоритетна ос 5 „Регионална, социална инфраструктура“, процедура на директно предоставяне BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Бенефициент по проекта е Община Берковица. Главната цел на проекта е да се осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов вид съпътстваща услуга в общността чрез изграждане на нов Дневен център за деца с увреждания чрез преустройство, реконструкция, ремонт и оборудване на съществуващи помещения в сграда на бивша ЦДГ №5 и създаване на условия за оказване на подкрепа на 30 деца за дневна грижа и 60 деца за консултативни услуги и техните семейства. Тази цел ще бъде постигната чрез следните дейности: осъществяване преустройство, реконструкция и ремонтни дейности на сградата, в която ще бъде предоставяна социалната услуга; изграждане и оборудване за достъпност на средата включително дворните пространства, обзавеждане и оборудване на помещенията в Дневния център; осигуряване на информираност и публичност и управление на проекта. Общата стойност на проекта е 425 000.00 лв., финансирани със средства от ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г., от които европейското финансиране е в размер на 361 250.00 лева, а национално съфинансиране възлиза на 63 750.00 лв. Продължителността на проекта е 24 месеца.

СДРУЖЕНИЕ „ОРЕНДА“ ДАРИ КУВЪОЗ НА БОЛНИЦАТА В БЕРКОВИЦА

В болницата в Берковица вече има по-добър шанс за недоносените бебета. Фондация „Оренда“ дари нов кувъоз на лечебното заведение. Той е от висок клас и е снабден със сензори за температура и влажност, за да осигури на недоносените бебета среда, от която те най-много се нуждаят в първите минути от живота си. Кувъозът има също и теглилка, за да се следи теглото на детето директно в него. Стойността му е 12 000 лева. Старият кувъоз, който е в болницата е от преди 1975 година и доста амортизиран. Специалистите на берковската болница са изключително щастливи, че най-после ще имат възможност да се грижат по-адекватно за бебенцата с проблеми. Зам.-кметът Радослав Найденов също изказа специални благодарности на г-жа Албена Александрова, представител на дарителите, от името на кмета на Община Берковица. „Оренда“ е създадена като неправителствена организация с некомерсиална цел. Те са група съмишленици и приятели, които са се събрали, за да вложат всичко, което е в техните възможности, за да направят живота на децата в България по-смислен и осъзнат, по-щастлив и ценен. Те искат да видят как хората в страната се усмихват по-често, помагат си, подкрепят се, уважават се и се грижат с радост за себе си и за родината ни. Искат децата ни да растат уверени, горди, свободни, радостни и любящи. **„Искаме да се обединим и всички заедно да се погрижим за България, в която живеем, работим, забавляваме се и творим. Искаме всеки сам да почувства нуждата от единство и да се ангажира с нейното реализиране. Искаме да се наричаме българи и това да ни носи сила и вяра в бъдещето! НиесмехоракатовсичкиВас!Ниесменезависими от политически, икономически и религиозни интереси. Вярваме в хората и тяхната ценност като човешки същества. Вярваме, че за да дадем пример на децата си, първо ние трябва да се променим и да поемем отговорност за делата си. Вярваме, че бъдещето на децата ни е наша отговорност. Вярваме, че всичко това е възможно и можем да го направим заедно!“**

ЧИТАТЕЛИТЕ НИ ПИШАТ

ЗА УЧЕНИЦИТЕ С ЛЮБОВ

42 години съм учител, срещнал съм милиони ученици с най-различни интереси и възможности. Винаги съм влизал в часовете с желание. Надявал съм се да срещна погледи с желание за знания, очакващи от мен, и се стараех да изпълня желанията Ви. ДАНО СЪМ УСПЯЛ! Срещата ми с Вас, мои ученици, не ми позволява да старея въпреки моята преклонна възраст. Правят ме млад, прекараните с Вас часове, екскурзиите, бригадите, школите. Никога няма да забравя, как при всяка юбилейна среща с Вас, ставахте на крака и ме посрещахте, аз Ви се кланях до колене, пред Вас – настояще и бъдеще на България. В старанието да бъда полезен работих денонощно, с желание. Много научих от Вас. Винаги бях с Вас и много се радвах на всеки Ваш успех. Съхранил съм всички пожелания към мен. Те са много, но ще споделя много малко от тях. Щастлив съм, че успяхте и успявате в живота. Искрена благодарност и пожелания за още по големи успехи, Ваши и на семействата и поколенията Ви, и преди всичко много здраве и до нови срещи. Щастлив съм, че бях Ваш учител – Благой Младенов. Повод да напиша това е випуск 99 на гимназия „Д-р Иван Панов“, гр. Берковица и снимките от този випуск – последния учител и последни мои ученици! **Благой Младенов-учител по физика в Политехническата гимназия в Берковица, Област Монтана.**

**Учителю,
на тебе са останали длъжници
поетите на всички времена.
Догаряли са твоите зеници,
на други дарили светлина.
Затуй наместо паметник гранитен
ти в спомените наши си изгрял,
и всеки помни по един учител,
от стръмното ръката му подал!**

**Учителю,
годините тревожно все бързат
с ветрове от песни и мечти,
но ти с човешка обич обвърза
и няма никога да сме сами!**

**Учителю,
обрал детските пътеки
и обичта на нашия народ,
в своята душа те носи всеки
българин за цял един живот!**

**В живота си срещаме много хора, но само
истинските оставят следа!!!**

ПАНГАРА – „ЗНАТНИЯ ОВЧАР“

Костадин Георгиев Пангара, или дядо Коцо от с. Гаганица, е познат сред своите съселяни като Пангара. Бил е файтонджия преди 9 септември 1944 г., имал е хубави коне и модерен за времето файтон, бил е келнер в хотел Чипровци във Фердинанд и при извършена услуга все е казал „Дай нещо за Пангаро!“ – нещо като бакшиш. Много е помагал на хората и е действал като „Бърза помощ“ до болницата, до гарата и т.н. Бил е ятак в съпротивителното движение и е имал голямо уважение от своите хора, които са били в управата на властта от различно ниво. И затова го търсеха местните хора от селото, тъй като беше много влиятелен човек. Той казваше кой председател да се свали, кой специалист да се назначи, с една дума чуваше му се думата. Винаги го посещаваха неговите хора, уважаваха го, носеха му лакомства като на дете, а той ще изнесе кана вино и с гаганешки манталитет ще каже: „Пийте вино от едното зърно грозде, няма захар, вода, от 2-я ред 3-тото буре“, а то си беше единственото буренце с грозде, вода и захар. Жена му, баба Мария, с физиологична кахксия (слабост), бе санитарка в местния родилен дом. Бяха хубави хора. Имаха син офицер и дъщеря агроном – председател в местното стопанство. Аз и семейството ми живеехме у тях. Баба Мария работи при жена ми, акушерка, а дядо Коцо е при мен овчар. Вечер дядо Коцо се прибираще в къщи, не спеше при овцете, и винаги говореше за хубавите овце, които ще родят по 2-3 агнета тази година. Овцете бяха обезпаразитени от метил (фасциолоза), но Пангара си ги пасеше по градините, малките, и с една дума нищо не пази. Аз бях малко време на служба в селото и още нищо не бях видял, но познавах района с биопотопите, епизоотичната и паразитологична обстановка. При падане на снега овцете се хранеха на място, а се поеа с вода от местен топлик 200-300 м. Сподели една вечер, че овцете изпадали от водопоая и се наложило 2-3 овце да донесе на ръце. Имало и 2 умрели овце. Съмнявам се, че има „зловещо отравяне“. Много му завиждали за хубавите овце, като смята, че са нарочно подбрани за него. Съобщих на бригадата и веднага заминахме за мястото. По пътя бригадир изля по негов адрес толкова нелепости, описа го като лош гледач, но аз живея в неговата къща и не смея да говоря нищо от неудобство. Пристигнахме при овцегледача, аутопсирах 2 овце и установих, че са нахранени с по 2 фетуса, имаха увеличен черен дроб, асцидна (коремна течност). Взех материал за токсикологично и хистологично изследване, запознах ръководството на стопанството със случая и занесох на ръка материала за изследване. Всичко това съвпадна с новогодишните празници. Аз преспях и посрещнах Новата година не със семейството си, а при дядо Коцо и цяла нощ правех коремна пункция и източвах по 2-3 литра асцидна течност. Чаках празниците да минат, за да получа резултатите от изследванията и на място да се проведе консултация с моите по-старши колеги. Чувах отвсякъде: „Млад лекар и още нищо не разбира“. Трудно в къщи беседвахме с хазяите. Диагнозата се постави „Акутна фазиолоза“ (метил). Аз направих проба със смачкан черен дроб в кофа и на дъното се видяха младите метили. Съпътстващи с това заболяване е генерализирана форма на ехиникоза (кучешка тения) в черния и белия дроб. Обстановката беше много тежка. Всеки ден умирали по 2-3 овце. Дадохме спешно лекарство, но при болни овце с разрушен черен дроб обстановката се усложняваше и стадото започна да се топи с всеки изминал ден. Аборти, смъртни случаи, проскубани овце и смъртността достига 70/80 %. Стадото остана без агнета и млечни овце. Обстановката в къщи се изостри. Заговори се в управата, най-вече от дъщерята на Пангара, като за съществуването на Председател и следва да се потърси отговорност за случващото се: „Тате да се даде под съд“. Трябваше да поема професионална и морална отговорност с цел да няма съдебно дело. Заявих следното: - Превантивната работа не е била на висота. Здравно-ветеринарната просвета е била недостатъчна.

- Не са обучени овчарите къде да пасат овцете, да ги пазят от малките (биопотопите) – място на метила. - Не са поставени табели „Забранена пашата на животни. Опасност от метил.“ Дядо Коцо Пангара е сдружен земеделец, член на Окръжната дружба. На следващата година е бил депутат на конгреса на БЗНС. В това време пристига на приятелско посещение делегация, водена от министър-председателя на Индия-Индира Ганди. Посрещат я шпалир от хора. Гледаме заедно телевизия двете семейства – моето и на дядо Коцо. Изведнъж говорителят на телевизията представи един от посрещачите – Пангара, и го представи като „Знатен овчар“. Дядо Пангар се ръкува с Индира Ганди и я покани да посети неговата овчарска кошара, където щял да я храни с кисело мляко и сирене. Тогава цяла България разбра за „Знатния овчар“ в това число и аз вече с изострена язва, съсипани нерви от умрели овце, и трябваше да напусна неговия дом поради невъзможност за съвместен живот с него. Но единствен с него и неговата фамилия останахме до края близки. За него бях отличен доктор по овчи болести. **Оз. Под-к д-р Каменчо Филипов**

СЪС СТИХОВЕ И ФИЛМ ЗА ЖИВОТА И ТВОРЧЕСТВОТО НА ПОЕТА ПК „БЕРКОВСКИ КЕСТЕН“ – БЕРКОВИЦА ОТБЕЛЯВА ВАЗОВИЯ РОЖДЕН ДЕН

На 18 юни 2019 г. членовете на пенсионерски клуб „Берковски кестен“ почетоха 169 години от рождението на Иван Вазов, патриархът на българската литература, с културно мероприятие. Специален гост беше г-жа Калинка Петрова – уредник в къща-музей „Иван Вазов“, която представи увлекателна беседа за Берковския му период. Творил неуморно, Вазов ни е дал едни от най-емоционалните стихове, учещи ни на патриотизъм. С вълнение и гордост част от тях бяха изпълнени от малки берковски родолюбци.

ЛЯТНО РАБОТНО ВРЕМЕ ЗА МУЗЕЕН КОМПЛЕКС – БЕРКОВИЦА

Напомниме, че от месец юни Музеен комплекс – Берковица, въвежда лятно работно време с цел да подсигури удобство за своите посетители. Сутрин от 09:00 ч. до 12:00 ч. и следобяд от 12:30 ч. до 17:30 часа.

ЧИТАТЕЛИТЕ НИ ПИШАТ

/продължение/ ...Спомен за спомените”

Дърво...Дърво, за което природа и човешка реч са създали и ползват словото “вечно”. Дърво, в короната на което човешкото око съзира всички нюанси на зеленото. И в чиито клонове, пролуки и други биологически подробности светликът радва с всички тонове и полутонове на дъгата от небето, с всички подробности на багрите на ботаниката. В тази корона да вградиш цяло едно родословие! С водоравни и вертикални черти, и в малки правоъгълници да събереш имена, животи, съдби и души на десет поколения! Най-старите от тях преди десетки десетилетия са отдели и последното, което са имали на майката-земя. Нека да се съгласим, че авторът на всичко това не е имал, в своите ученически години, никакви главоболия с учителя си по рисуване... С непохватни факти се доказва, че запомнената най-възрастна от рода е баба Мария. Нейната житейска борба-орисия започнала през далечната 1852 г. Четвърт век преди освобождението на българите от хомота и ятагана на султанската рабия! Живяла точно 80 години. Нито черти, нито резки, нито цифри, са запомнили кога са създали семейство с дядо Костадин. Но изпълнили човешки души на белия свят със седем рожби... Преди тях се знаят и помнят три поколения. Само с имената на създателите на техните семейства: Кръстю, Нено, Моца. На плещите на тези човещи се крепи целият минал, днешен и бъдещ живот на Неновци. Защото всички те – и всички техни следовници, сарешили и защитили – по възможно най-доблестен начин, огромния, основния, житейски въпрос-задължение-радост-гордост: потомството. Защото те – със своите животи, са доказвали – и доказват, че човешката любов – създателка на безсмъртие и вечност, не е нищо друго, освен нерушим съюз между човешки ум, човешко сърце и човешко тяло... Колкобългарскиродамогатдасепохвалятгизащитятсвичикотова? Сега – сред хора и години, живеят и се трудят пет поколения Неновци. Най-младата представителка на рода – вече от следващото поколение, изчака тази наша среща и само 25 дни по-късно проплака...в Германия. Далеко от Балювица, но пак...балювчанче по кръв... Някои съвременни българци – обсебени, покорени и оставили се в плен на съвременните технологии и двоичната система, упорито работят тя (системата) и те (“елитът” на XXI век) да се превърнат във властелини дори на...човешките души. Интересуват се дали – след като от рождението на баба Мария са изминали 167 години (през които двоичната система не е съществувала и не е била използвана), възможно е трите (незабравени!) поколения преди нея да са изживели в Балювица общо поне...33 години? От своето рождение до отвъдното три поколения да са изживели само по...десет години?! Такова чудо – не само в нашия род, страшно трудно се случва! Дори в...XXI век... Нека да се съгласим, че това е доста терзаещ въпрос. Защото от неговия отговор зависи дали родът Ненови (Неновци) може да претендира поне за...300 годишна история, за минало на...три века! Нека оставим това терзание да бъде за сметка на тези специалисти и на двоичната система. А всеки мислещ да се довери на онова родословно дърво, в което семейства и десетилетия изграждат... единадесето поколение! Защото това родословие, тази история е реална, човешка, топла. Защото хората са я завезели на селското гробище не само на Балювица, защото са я опяли не само в неговата черква, защото са я съхранили – во веки! в духа и с благословията на Бога... И ходещи, и скачащи, освободихме място в центъра на залата. В него – хванати за ръце, застанаха една медицинска сестра и един парашутист. Усмивнати, светли. Говориха много малко. След това потеглиха в такта...на танца. Те танцуваха своите...спомени. Само те си знаеха дали онова – дяволски хубавото и сладко, пламъче на живота на човещите, се е разгоряло в Балювица – и двамата са балювчани, или на друго място у нас, но бяха разкошни! Не бяха в сватбени одежди, но безпогрешно спазваха и мелодията, и ритъма, и душата на онова човешко единение, което ги владее вече половин век! И Райна, и Серафим, танцуваха щастieto на своя живот. А в моето съзнание, с текст и мелодия, упорито звучеше онази превъзходна българска песен за “двата бука”... Едно детско гласче напълни и смълча и зала, и хора. Пееше на...китайски! Спокойно, уверено, смайващо! Превъзходно! Превъзходно за своите годинки. Тишината бе взривена! А осемгодишното се усмихна, поклати и... Нямахме ги здравите ръце на дядо Валентин. Но женски и мъжки длани изпревариха и майка Мария. Сграбчиха малкото, издигнаха го над земята, и го... скриха в прегръдки, целувки и най-топли човешки ласки. А в моето съзнание – не зная от къде и защо – свиреше цигулката на чичо Нено – прадядото на малката... Да! Такива хора сме ние, Неновци. Добре запомнили училищните уроци по география и астрономия, повече от добре сме запомнили и знаем, че... слънцето винаги изгрява от изток... Един енергетик – Доктор на науките и професор. С внимателни, топли, знаещи и многовидели очи, оглеждаше всички и всичко. Радваше се. И благодареше. Но едва ли съзнаваше едно: със своите многознаещи титли колко високо е извисил...кръвта на Неновци... Когато пишех тези редове, в съзнанието ми нахлуха някои мисли, свързани с така нареченото “Китайско плато”. А това означаваше много далече на изток от нас и много назад във времето. Означава и още нещо: традиционната китайска култура е онази база, върху която – в продължение на векове, хилядолетия и династии, е изградена цялата цивилизация на изтока. Ето какво доказва тя: съвместния живот на хората създава, формира, трудови и психологични навици. А те

– с течение на времето, създават колективната мъдрост на обществото. Като резултат точно на тази мъдрост, обществото се сплотява, като започва да надгражда своя облик, своите нрави, своя...финес. А финесът идва като резултат на... начетеност! Точно тези мисли ме завладяха, когато наблюдавах и разговарях с професор Пламен Цветанов. Сред изправени и седящи хора, и сред мебелировката на заведението, тръгнаха... бонбонери, сладкиши, наслагани една върху друга кутии с бонбони. За какво ли не се черпеше: за пенсиониране, завършени годишнини, за празници на дъщери и синове, за новородени наследници, за внучки и внуци. Един баща поднасяше бонбоньерата, защото синът му станал “бакалавър”, а засмяна майка споделяше радостта си, че дъщерята се забатачила във висшето образование и прибрала диплома за “магистър”. Поводи за житейски радости – бол, целувки, прегръдки, пожелания – поне два пъти повече... Иван Константинов – внук на Иван Константинов и син на Константин Константинов. Събрал в едно балювска и радомирска жилка. Пръкнал се между народа – с едно по-малко братче, във Видин, сега е ботевградчанин. Но май балювското е по-силно. Настанил децата в колата, довтаса на балювското сбирнище. Спокойно – с широка усмивка и светнали очи, разказваше и увеличаше с микрофона като – по най-сполучливия начин, зачитаваше житейската правда, че и син на баща си: единственият човек на рода, който умееше (повече от успешно!) да реди и мисли, и слово, в мерена реч. И разтърси мислите на всички с едно негово четириредие: “На пук на злото и несгоден в живота срещам ветровете. И съществувам. Антиподен. Живея. Трупам греховете.” Сякаш онзи, който от години е в отвъдното, възкресяваше една огромна истина за Неновци: живея и съществувам! И напредвам. И...с грехове. Но грехове раждащи, изграждащи. Грехове, които създават и съхраняват...добродетели... Клялятаганецът! Посичал, рязал, избивал. Бездапига, бездаледа, без да слуша. Не питал дали са ариани, ортодокси или католици. Без да гледа дали отсича детска главича или разсича съсухрена старица. Не чувал ни бебешки плач, ни молитва към Бога. Клял проклетникът. Клял, забравил, че и той майка има, че и над него има Бог... Дори и ангелите се втрещили. И се разлетели. А живите? Онези, които с опулени очи, с проглушени уши, изранени и окървавени стъпала и изтръгнати души бягали. Те нямали време дори и да мислят. Дамислят дали небесните вестители са успели да приютят душите на обругани и заклатени в другия, в по-добрия свят... Един Доктор на химическите науки говори за...история. Залата? Гробовна тишина. И зловонна, и тежка. Никой не беше очаквал това! Сякаш самата история...изправи професора. В него българското се беше разгорещило, завряло. Беше се превърнал в някаква стихия, която отпрати слушащите векове назад. А той продължаваше: оживелите и разбягалите се не са запомнили дали душевадниците били аскер, еничери, дали или кърджали. За себе си – и за империята, всички окървяващи били газии. А газии означава войн в битка за вярата. Всички тези талазци не губели време за гавра. Бързали, тичали. Просто грабели, насилвали, палели, изпепелявали. Една озверяла стихия беснеела! Как? Гяури? Вместо да се радват, че още са живи – свобода искат! Професорът реши да не измъчва душите на слушатели и зрители. И зададе своя въпрос: “В коя година и къде избухва антитурско въстание на българите, за което – дори и укази на султана от 1700-ната и 1701-вата година се казва: „Повече от десет години след въстанието селището и неговата околност са напълно безлюдни?” Оказа се, че не само професорът знае. Много от хората в залата дори вдигнаха ръце и извикаха: “Чипровец, 1688 година!” Неновци много добре знаеха преданието – реалност от къде се е спасил дядо Моца. Дядо Моца, който е баща на дядо Нено, а пък дядо Нено е онова живително начало, от където тръгваме ние, Неновци... “На птицата за това са и дадени криле – да избяга капаните. На човека за това му е даден разум – за да избягва греховете” – повече от сигурно далеч не само тази мъдрост превръща един езичник-адвокат от Антиохия и никейски заточеник в християнския Свети Йоан Златоуст. Може би тогава, когато човек размишлява за устоите на дълговремието на Неновци трябва да започне от тази житейска истина. Сякаш “да избягва греховете” е основата на житейската мъдрост на нашия род. Точно тя може да изясни и докаже напълно един исторически факт: в продължение на три века девет поколения-наследници на нашия пра-пра-пра-пра дядо Моца (да оставим днешните поколения младенци извън този списък), не познават и не допускат свой родственик да се превърне в нарушител на човешки и държавни закони. Родовата история просто не познава нито убийци, нито крадци, нито изменници. Нито какъвто и да е род и вид престъпници и греховници... Синовете и наследниците – не само на султан Баязид, сякаш извирали от Анадола и носят погубел и пустош в земите на българите. Нито двете бейлербейства, нито осемте санджака на поробителя не успяват да прекършат и унищожат народа български. Тимар, зеамет, хас – тези временни войнишки, офицерски и спахийски владения носят стотици, хиляди, стотици-хиляди торби и сандъци. Акчета, които се извличат от потта и от земята на раята. Но раята остава непокорна и непокорена. Едни от тази рая са нашите незнайни и знайни предци... Тогава, когато пророк Осия прибавял към човешката мъдрост своята начетеност, талазите на първобългарите били или в раждащите земи на Персийското плато или в планината на Тангра и край Саяните – в тучните пасища по горното течение на Енисей. Но с християнството поели и превърнали в своя племенна мъдрост пророкуваното надвремево завещание: „Изтребен ще бъде моя народ, защото му знание не достига.”

Благодатно – умно и ученолюбиво, било българско-тракийско-славянското поле от човешки души. Две робства и вълни от нашественици не успели нито да унищожат, нито да сломят този народ. Народ, жаден за две неща: свобода и знания. Та още през 1741 година поробена България вече има своя възроден герб, а двайсет години по-рано в Банско се ражда онзи, който – след учение, завещава на българите изгарящите души и разум думи-истини: „Поради что се срамиш да се наречеш болгарин и не четеш на своя язык и не думаш!” Нека не се забравя, че далече-далече преди нашите прапрапрародители, самото Чипровци има свой манастир. А манастир и сега значи много. Родовата ни памет едва ли ще научи професиите-занаяти и жизнените съдбини на нашите пра-пра-пра-пра дядовци Моца и Нено. Но за следващия дядо вече знаем нещичко: има три деца – двама сина и дъщеря. Дъщерята – като всички българки по турско, гледала деца и дом. Но я чакали и земя, и добитък. Синовете? Филип – някъде около средата на 1800-ната година, учил за даскал. А Костадин – нашият дядо Костадин, станал млад свещеник за женене. Събрал се с нашата баба Мария. Но се намерили вандали-варвари. И обругали, и осквернили гробчето и надгробнието на техния първороден младенец. Дядо и баба прокълнали и земя и небе! Дядо захвърлил и расо, и всичко научено, за да станат родители. Селото останало без млада попадия, но домът им се напълнил със седем деца! Две от тях – момчетата, даскали станали. Та от тогава – до ден днешен, Неновият род без даскалицы и даскали, без попадии и попове (както ги наричана родът) и други учени люде, никогане оставае. Това е! Още от турско – за Неновци, всяка книга параклис за душата ставала. Семейство, църква, училище, множили житейските истини и знания, а пък човешките мисли и по-широки, и по-шарени ставали. В целия род духовност и култура се наместили трайно. Срещата настръхна. Колички, столове, малчугани бързо се размесиха и размесиха, за да направят място за... „Дунавското”. В живота си веднъж съм виждал и дълго гледах табун волни коне. В динамиката нищо не можеше да различи мъжко от женско. Изпратили глави на източени шии те препускаха. Само опашки и гриви сякаш гонеха вятъра. Само ноздрите – като мехове на ковач, все още и още изпращаха въздух в едрите, сякаш разширени, гърди. Копитата сякаш земя не докосваха. Под тях излитаха пръст и треволяк – единственото, което бележеше устрем, мощ, унес на красотата. На красотата на природата... Такива бяха Неновцинатавохоро. Наклонилите теласледхорова, с крака създаваха онези наситнени и ширещи се чудесии, които чужденците никога няма да проумеят и никога няма да забравят. А хорото се залюля и хукна. Длан не можеше да удържи другата длан. За по-сигурно по-силната сякаш прегърна другата за китката. Веригата ту се съгъстяваше, ту се изгъни. Всичко се нажежи и пощура! Длан длан или китка не изпускаше. Стискаше. Някои женски или мъжки гърди изригнаха „Иху-у-у”-то за да докаже, че „още може”. И софийската земя – макар и покрита с плочки, и персонала, се смълчаха. И душа, и души, и въздух... играеха. Грееха! Подвикваха и още по-ситно ситнеха. Ситнеха така, както само майка и татко могат да те научат. Така е! За северняци с „Дунавското” няма нито умора, нито години! Да! Софийската земя – макар покрита с плочки, сякаш онемя. Скачаха по нея, подвикваха весело, а смехът покоряваше. Но почивка нямаше! Една „Елено, моме” се заигра с „Дунавското”, за да докаже, отново и отново, и Неновци, и балювчани и българци. Северняци... Всичко сезалюля и разлюля. Отрадобии отщацие. Братовчедки, братовчеди, малки и по-дробни наследници, се търсеха и стрелваха с очи. И се радваха на майсторлъка на другия. Изживявах чувствата на играещи и малкото неиграещи. И си мислех: дали в тях – и всички балювчани, няма някакво душевно или биологическо наследство, някакво потомствено наследство на...соколарите. На онези волни – но ангажирани, мъже-войни, които – по време и на първото и на второто крайдунавски ханства на българите, са били най-верните гранични пазители на племе, племена и държава...Реешите се покорители на висинето не изпускали ни птици, ни четириноги, а двукраките били грижа и отговорност на техните конни покровители-повелители. Просто си мислех... Държава...Народ...Времена... По време на цялата родова среща наблюдавах братовчедки, братовчеди, племенници. От побелялите, белязани вече от годините, до припакши по земята и приспани в колички. И отново и отново се убедих в нещо потресаващо: нямаше нито една и нито един рус. Нямаше нито един със сини очи и нито една зеленоока. Смулит, но в никакъв случай не и тъмнооки. Отрудени, но спокойни. Здрави. Жилести... Българци! Завършвам с четири римувани реда: „Живея, знам си греховете. И съществувам. Неудобен. Не съм говорил с боговете. Не съм...Но съм себеподобен.” Ето, това е Неновият род от Балювица. Неновки, неновци, неновчета и всички приобщени, приобщили се и приобщаващи се към нас. Балювчанки, балювчани и балювчанчета и всички свързани и свързващи своя живот с нас. Не забравяйте съботата, двайсет и шестия ден на деветнайстата година на третото хилядолетие по християнския календар. Ние, Неновци, осигурихме една откопелна мечта на годините на не едно поколение. Срещнахме се, видяхме се, прегърнахме се, целувахме се, плакахме, играехме! Застанахме пред себе си. Събрахме се, за да застанем против забравата. В една обезбългарявана, обезродявана, обезчовечавана България застанахме ние. Събрахме се, за да докажем, че не сме забравили – и не забравяме, своите пра-пра-пра-пра предшественици. Събрахме се, за да предадем своето наследство на идващите. А те, идващите, нека бъдат по-добри и по-щастливи. И – както до сега, всички Неновци бъдем носители на евангелските добродетели... Помнете ни!

Васил Константинов

АВТЕНТИЧНА ФОЛКЛОРНА ПЛЕТЕНИЦА НА „ГУШАНСКИЯ СБОР ПО СПАСОВДЕН“

За 9-та поредна година НЧ „Развитие-1928“ съвместно с Община Берковица, кметство Замфирово, НПО „Нов Северозапад“ организираха фолклорния празник „Гушански сбор по Спасовден“. Организаторите са щастливи, че тази инициатива се е превърнала в традиция, която пази и разпространява нашето национално богатство – българския фолклор. НЧ „Развитие-1928“, с. Замфирово дълги години с упорит труд се бори за запазване на българските традиции и обичаи, датирали в селото от стари времена. „Гушанският сбор“ събра своите разпилени чада по цялата българска и чужда земя. Те дойдоха в селото, видяха своите близки, засвидетелстваха почит и уважение към родния, българския фолклор. Гостите се почувстваха българи и се насладиха на „автентична фолклорна плетеница“. Тази година домакините ни върнаха 100 години назад във времето и показаха как предците ни са празнували Гушанския сбор на мегдана в селото, заедно с близки и приятели от съседни села и градове, всички заедно на хорото. Празниците са събирали хората, които са общували по между си, споделяли са опит, добро и лошо. Официални гости на откриването бяха народните представители д-р Илиан Тимчев и Делян Димитров, областният управител Росен Белчев и зам.-кметът на Община Берковица Радослав Найденов. Те поздравиха всички участници и гости и благодариха на организаторите, които със сърце и душа направиха прекрасен празника. В село Замфирово се изви и най-дългото Северозападно хоро с певците Поли Паскова и Илия Луков и Гушанската духовна музика. Съборът предложи богата програма с участие на самодейци от региона и гостуващи изпълнители от България и Сърбия, конкурс за автентична носия (имаше такава на над 180 години), надигравания, различни задявки и вкусна курбан-чорба, специално приготвена от местни майстор-готвачи и Иван Звездев. И като на всеки сбор – всички заедно се повеселиха, попяха и поиграха.

БЕРКОВИЦА ПОЧЕТЕ ПАМЕТТА НА БОТЕВ И ЗАГИНАЛИТЕ ЗА СВОБОДАТА НА БЪЛГАРИЯ

Точно в 12 часа на 2 юни 2019 г. в Берковица прозвучаха сирените и всички жители и гости на града сведоха глава в знак на

преклонение пред подвига на загиналите за свободата и независимостта на Родината. На церемония, организирана от Община Берковица, Музеен комплекс и учители-пенсионери, пред паметника на Христо Ботев бе почетена паметта му и тази на загиналите за свободата на България. На събитието присъстваха народният представител д-р Илиан Тимчев, кметът на Община Берковица инж. Милчо Доцов, зам.-кметове Радослав Найденов и Биляна Тодорова, служители на администрацията, учители, ученици, общественици и граждани. По традиция пред паметника на българския поет и революционер бяха поднесени венци и цветя.

СПАСОВДЕН В СЕЛО КОТЕНОВЦИ

Християнския празник Възнесение Господне, Спасовден, отбелязаха на 6 юни 2019 година, жители и гости на село Котеновци. От години в населеното място се спазва традицията и в църквата „Възнесение Христово“ се раздава курбан за здраве и сполука. Гости на събитието бяха инж. Милчо Доцов – Кмет на Община Берковица, Ангел Ангелов – представител от Община Берковица, кметове на населени места. Отец Тодор извърши тържествена света литургия и пожела благополучие и плодородие. Спасовден заема важно място в празничния календар на българина. Извършват се специални ритуали. Спазват се вековни традиции. Ето защо в селото празникът се отбелязва с приготвяне на курбан за берекет и благодат. След службата, осветеният курбан бе раздаден на присъстващите.

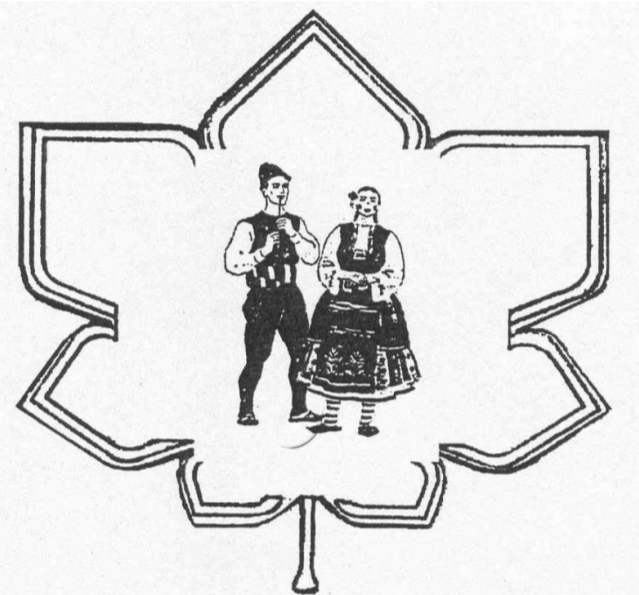
СЕЛО БОРОВЦИ БЕ ДОМАКИН НА ФОЛКЛОРЕН ФЕСТИВАЛ

На 1 юни 2019 г. Народно читалище „Развитие-1927“ с. Боровци организира за пета поредна година с подкрепата на Община Берковица и кметство с. Боровци „Фестивал на песните, танците и традиционните храни и занаяти в Боровци“. За празника в селото дойдоха много гости от Берковица, Монтана и Северозападна България.. На открита сцена в центъра на селото състави

показаха автентичен и обработен фолклор. Фестът нямаше конкурсен характер, нямаше и ограничения във възрастта. Целта бе да се покаже богатството на фолклора в селата от района. Официален гост на събитието бе кметът на Община Берковица инж. Милчо Доцов. По време на фестивала занаятчи бяха отворили щандове и предлагаша своя продукция. Преобладаваха изделия от дърво и керамика, сувенири, изработени ръчно от естествени материали. За поредна година селото представя и своя бит в известната Манойлова къща. Повечето от експонатите са на семейство Манойлови и са на възраст над 150 години. На маси на площада бяха подредени ястия от местната кухня, приготвени от жените в селото. Всички вкусотии бяха предназначени за дегустация от посетителите на фестивала. Целта на фестивала е да популяризира песните, танците, занаятите и кухнята на Боровци.

МЕЖДУНАРОДЕН ФОЛКЛОРЕН ФЕСТИВАЛ „БАЛКАНЪТ ПЕЕ И ТАНЦУВА“

Продължава подготовката на Международния фолклорен фестивал „Балканът пее и танцува“, който ще се проведе на 31 август и 1 септември 2019 г. в Берковица. Организатори на фестивала са Община Берковица и Народно читалище „Иван Вазов 1872“. Целта е да се стимулира интереса към традициите, културно-историческото и фолклорно наследство в регионален, национален и международен аспект. Разделите за участие са:
Градски фолклор – стари градски песни, показ на градски костюми;
Духови, жанрови и сватбарски оркестри;
Фолклорно танцово изкуство;
Народни песни;
Народни обичаи, легенди, гатанки;
Показ на народни носии;
Фолклор на етнически групи;
Обработен фолклор.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:

1. Фестивалът няма конкурсен характер.
2. Художествените ръководители сами определят програмите за участие.
3. Желателно е изпълненията да включват песни, мелодии, хора и танци, които са характерни за фолклорната област, регион или селище на изпълнителите.

Времетраене:

- вокални групи – 2 песни;
- индивидуални изпълнители – 2 песни;
- танцови формации – до 15 минути;
- разказвачи и свирачи – до 10 минути;
- показ на обичаи – до 15 минути.

В сборната програма могат да участват художествени колективи и индивидуални изпълнители от всички фолклорни музикално-сценични и танцови жанрове. Няма ограничение на възраст и етническа принадлежност. Необходимо е участниците да носят табели и/или транспаранти с герба на населеното място или лого за дефилето.

ЗА СПРАВКИ И КОНТАКТИ: 3500 Град Берковица, Обл. Монтана, пл. „Йордан Радичков“ № 4 Общинска администрация ТЕЛ: 0953 / 89 144 GSM: 0886853438 ФАКС: 0953 / 88 405 e-mail : ob@berkovitsa.com